

Quina política econòmica?

CATALUNYA I ESPANYA HAN FET CAMINS MOLT DIVERSOS CAP A LA MODERNITAT ECONÒMICA I SOCIAL. EL LLARG CAMÍ INDUSTRIAL HA DEFINIT LA MORAL CATALANA: LA RIQUESA VE DEL TREBALL

Fa pocs dies a Sitges en ocasió de la clausura de la trentaunena jornada del Cercle d'Economia, el president del Govern espanyol va afirmar que "a Catalunya li va bé la política econòmica del Partido Popular". Una afirmació difícil de creure per quasi cap dels agents de l'activitat econòmica catalana. No hem sentit ni sindicats, ni patronals, ni organismes de l'administració local ni tampoc cap altre representació de protagonistes dels processos de producció fer l'elogi de la dita política econòmica.

Per insistir en la bondat de les mesures aplicades pel Govern central el senyor Mariano Rajoy va dir que ha començat una etapa de creixement econòmic que serà estimulat per les vendes a l'estranger i remarcava que és possible gràcies a la vocació exportadora dels emprenedors catalans.

El que no va dir és que aquesta vocació clara des dels inicis del desenvolupament econòmic quan els catalans exportaven aiguards als països del Nord d'Europa és el resultat d'una forta voluntat per superar molts handicaps.

Efectivament, la vocació d'obertura a l'exterior de les empreses catalanes ha hagut d'enfrontar-se als impediments legals, econòmics, fiscals i de manca d'inversió en infraestructures que de manera crònica els Governes espanyols han posat en el camí del progrés econòmic i social. Superant la dificultat d'uns costos afegits que li resten competitivitat.

Això ha passat de manera insistent i constant; malauradament l'actual govern del PP no és una excepció en la llarga història de la política econòmica aplicada pel Govern central.

Reflexionant sobre tot això i no volen limitar la interpretació a la perversitat dels Governes espanyols que decideixen

fer mal a una part del *seu* territori podem trobar una part de l'explicació en les diferències entre les respectives històries econòmiques. Si observem com ha estat l'evolució de l'economia, i per tant de la societat, a Catalunya i a l'Espanya castellana que inclou Andalusia i Extremadura hi trobem dues realitats que són ben diferents pel que fa al camí cap a la modernitat.

Catalunya ha evolucionat de manera molt lenta, amb un llarg recorregut que comença a finals del segle XVIII fent una revolució industrial que segueix els canons de la història econòmica que ens ha explicat Pierre Vilar: inversió de beneficis del comerç i de l'agricultura per finançar la incorporació de màquines en els processos tèxtils. La mecanització va suposar el consegüent increment de la productivitat i per tant de la capacitat

de generar uns nivells d'estalvi que prou sentit en inversions que ampliaven encara més la capacitat de producció. El fet que el tèxtil s'hagi mantingut com a sector protagonista fins a la segona meitat del segle XX, ha fet que la societat catalana hagi viscut un molt llarg període d'industrialització basada en petites i mitjanes empreses. Un capitalisme de petits i mitjans propietaris vol dir una societat amb forta mobilitat social. Vol dir també un entorn moral on domina la convicció que la riquesa ve del treball i on estalviar serveix per passar d'assalariat a encarregat i a propietari amb relativa facilitat. El respecte per l'esforç laboral, per l'estalvi i per l'enriquiment lent i moderat serien característiques que ens defineixen.

En canvi, la societat espanyola ha transitat cap a la modernitat econòmica i social d'una manera molt ràpida. Espanya ha evolucionat d'una manera brusca i s'ha transformat des d'una societat agrària amb grans propietaris fins a un capitalisme de caràcter financer al darrer terç del segle XX. La modernitat econòmica li ha vingut a partir de grans conglomerats industrials amb origen públic que, després dels processos de privatització, van seguir estretament lligats a les concessions (en tots els sentits de la paraula!) del poder polític. La *reconquesta* de l'Amèrica Llatina va consolidar l'expansió d'empreses subministradores de serveis públics: petroli, gas, electricitat, telèfon i amb un paper protagonista de la gran banca. La riquesa ve d'oportunitats que dona l'accés a la influència política i als nous mercats. No parlem de petit estalvi sinó de grans inversions.

És evident que la política econòmica hauria de contemplar la diversitat. No ho fa.

Economista i presidenta d'Òmnium Cultural

MURIEL CASALS